

Bruksela, 3 maja 2024 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2020/0278(COD)

9029/24
ADD 1

CODEC 1129
FRONT 130
IXIM 115
COMIX 188

NOTA DO PUNKTU I/A

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Projekt ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie wprowadzenia kontroli przesiewowej obywateli państw trzecich na granicach zewnętrznych oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 767/2008, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240 i (UE) 2019/817 (pierwsze czytanie) – Przyjęcie aktu ustawodawczego = Oświadczenia

Oświadczenie Rzeczypospolitej Polskiej

1. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej docenia wysiłki Rady UE, Parlamentu Europejskiego i Komisji Europejskiej na rzecz osiągnięcia kompromisu w sprawie kompleksowej i odpowiedzialnej reakcji Unii Europejskiej na wyzwania związane z obecnymi procesami migracyjnymi. Jednocześnie podkreślamy, że polski rząd nie miał realnej szansy na udział w negocjacjach dotyczących paktu o migracji i azylu.

2. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej odnotowuje możliwość poprawy zarządzania niektórymi aspektami systemu migracyjnego i azylowego. Dalsza analiza aktów prawnych w ramach paktu pokazuje jednak, że nie uwzględniają one w wystarczającym stopniu specyficznej sytuacji państw członkowskich, które graniczą z Białorusią i Rosją i które w związku z tym znajdują się pod stałą i znaczną presją spowodowaną sztucznymi szlakami migracyjnymi. W tym kontekście warto zauważyć, że Rada Europejska wielokrotnie, w tym w konkluzjach z 14 i 15 grudnia 2023 r., podkreślała negatywne skutki zjawiska instrumentalizacji migracji i potępiała instrumentalne wykorzystywanie migrantów przez państwa trzecie do celów politycznych.

3. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej stoi na stanowisku, że pakt o migracji i azylu nie zapewnia właściwej równowagi między odpowiedzialnością a solidarnością i może potencjalnie stanowić pole do przyszłych sporów między instytucjami UE a państwami członkowskimi.

4. W związku z powyższym Rząd Rzeczypospolitej Polskiej postanowił głosować przeciwko wszystkim aktom prawnym wchodzącym w zakres tego paktu.

Oświadczenie Węgier

Węgry są nadal głęboko przekonane o potrzebie opracowania wspólnego europejskiego systemu azylowego, który miałby na celu wyeliminowanie pierwotnych przyczyn nielegalnej migracji, zminimalizowanie i ostatecznie eliminację zachęt do nielegalnej migracji oraz zniechęcenie osób, które chcą nadużywać systemu azylowego, do wjazdu do Unii Europejskiej, a także przewidywałby możliwość, aby wnioski o udzielenie azylu w państwach trzecich były rozpatrywane w oparciu o zasadę eksterytorialności. Aby osiągnąć te cele, musimy przede wszystkim uznać, że globalne wyzwania związane z migracją nie mogą zostać rozwiązane na terytorium Europy, a zatem nie powinniśmy importować nierozwiązanych problemów, lecz udzielać pomocy tam, gdzie jest potrzebna.

Aby opracować skuteczny wspólny europejski system azylowy, należy znaleźć równowagę między odpowiedzialnością a solidarnością, czego, naszym zdaniem, nie udało się jednak osiągnąć w proponowanych aktach ustawodawczych.

Ponadto Węgry uznają i promują równość kobiet i mężczyzn zgodnie z ustawą zasadniczą Węgier oraz prawem pierwotnym, zasadami i wartościami Unii Europejskiej, a także zobowiązaniami i zasadami wynikającymi z prawa międzynarodowego. Równość kobiet i mężczyzn została zapisana w Traktatach Unii Europejskiej jako jedna z podstawowych wartości. W związku z powyższym i zgodnie z przepisami krajowymi we wszystkich stosownych aktach prawnych Węgry interpretują termin „gender” jako odniesienie do płci (ang. „sex”).

Ponadto, zgodnie z wielokrotnie ponawianym apelem Rady Europejskiej, Węgry nadal zdecydowanie podkreślają potrzebę osiągnięcia konsensusu w sprawie skutecznej polityki migracyjnej i azylowej bez tworzenia nowych czynników przyciągających.

Biorąc pod uwagę powyższe powody, Węgry nie są w stanie poprzeć przyjęcia rozporządzenia w sprawie kontroli przesiewowej, ponieważ stanowi ono niemożliwy do odseparowania element zasadniczo wadliwego systemu.

Oświadczenie Republiki Słowackiej

Republika Słowacka uznaje potrzebę reformy wspólnego europejskiego systemu azylowego.

Bardzo doceniamy wysiłki wszystkich prezydencji uczestniczących w tym procesie. Jednocześnie zdajemy sobie sprawę, że osiągnięcie kompromisu nie było łatwym zadaniem.

Niezwykle ważne jest jednak dla nas, aby nie wycofywać się z zajmowanych przez nas stanowisk, które deklarowaliśmy od dawna.

Doceniamy fakt, że pakt koncentruje się na usuwaniu przyczyn migracji w krajach pochodzenia, co może pomóc złagodzić presję na zewnętrzne granice UE.

Uważamy, że priorytetem udanej europejskiej polityki migracyjnej powinna być spójna ochrona granic zewnętrznych UE, a także skuteczna polityka powrotowa.

Pożądane jest podjęcie wszelkich środków w celu zapobiegania nielegalnej migracji, a jednocześnie udzielanie pomocy osobom potrzebującym ochrony międzynarodowej.

Chociaż przyznajemy, że koncepcja obowiązkowych kwot relokacji została w dużej mierze zarzucona, nie jesteśmy przekonani, że przedstawione propozycje zapewniają właściwą równowagę między solidarnością a odpowiedzialnością.

Solidarność jest ważną zasadą zarządzania migracją, ale uważamy, że wybór formy musi zawsze w całości leżeć w gestii państwa członkowskiego. Niestety przedstawione propozycje nie spełniają tego wymogu, gdyż – jeżeli pewna liczba osób ubiegających się o azyl nie zostanie relokowana – wkłady finansowe stają się obowiązkowe. Jednocześnie, jeżeli spełnione zostaną określone warunki, obowiązkowe staje się także kompensowanie odpowiedzialności w ramach systemu dublińskiego. Elementy te stanowią silne czynniki przyciągające i stanowią zachętę do wtórnej migracji.

W związku z powyższym Republika Słowacka głosuje przeciwko przedłożonym wnioskom w dziedzinie solidarności – rozporządzeniu w sprawie zarządzania azylem i migracją, a także rozporządzeniu w sprawie reagowania na sytuacje kryzysowe i spowodowane działaniem siły wyższej w dziedzinie migracji i azylu.

Ze względu na wzajemne powiązania wszystkich przedłożonych wniosków wstrzymujemy się od głosu nad pozostałymi wnioskami.

Oświadczenie Republiki Czeskiej

Republika Czeska uznaje potrzebę reformy obecnych przepisów regulujących unijną politykę migracyjną i azylową. Szereg wyzwań, a w szczególności rozwój sytuacji od czasu kryzysu uchodźczego w latach 2015–2016, uwidocznilo słabe punkty naszego systemu, którego nie da się już utrzymać. Ponieważ tylko wspólne rozwiązanie na szczeblu UE mogłoby zapewnić odpowiednią reakcję na problemy, z którymi UE i państwa członkowskie borykają się zarówno wspólnie, jak i indywidualnie, doceniamy wysiłki na rzecz wyeliminowania głównych niedociągnięć.

W trakcie negocjacji dotyczących paktu o migracji i azylu Republika Czeska dążyła w szczególności do zwiększenia ochrony granic zewnętrznych z myślą o zapewnieniu większego bezpieczeństwa w strefie Schengen, a także realnej równowagi między odpowiedzialnością a solidarnością.

Republika Czeska ze szczególnym zadowoleniem przyjmuje fakt, że ostateczny kompromis nie nakłada obowiązku relokacji obywateli państw trzecich z innych państw członkowskich lub z państw trzecich. Jednocześnie, doceniając inne usprawnienia obecnego systemu, Republika Czeska zauważa, że wynik negocjacji międzyinstytucjonalnych nie do końca odpowiada ambicjom określonym w mandacie Rady oraz że dodatkowe obciążenia administracyjne dla państw członkowskich zagrażają skuteczności niektórych instrumentów, powodując trudności praktyczne i wzrost kosztów.

W związku z powyższym i zgodnie z podejściem pakietowym Republika Czeska postanowiła wstrzymać się od głosu nad instrumentami ustawodawczymi wchodzącymi w skład paktu. Republika Czeska docenia jednak ducha jedności UE i postrzega to szczególne osiągnięcie jako nową okazję do kontynuowania, przy zwiększonych wysiłkach, reformy unijnej polityki migracyjnej i azylowej, ze szczególnym uwzględnieniem wymiaru zewnętrznego i innowacyjnych pomysłów w tej dziedzinie.

Oświadczenie Komisji

Warunki przeprowadzania wstępnych kontroli stanu zdrowia przewidziane w rozporządzeniu w sprawie kontroli przesiewowej wchodzą w zakres kompetencji państw członkowskich.

Możliwość przeprowadzenia powierzchownej indywidualnej oceny byłaby wystarczająca, aby stwierdzić, że nie ma potrzeby przeprowadzania dalszej oceny stanu zdrowia, biorąc pod uwagę szczególne indywidualne okoliczności. Powyższe, podobnie jak szeroka definicja wykwalifikowanego personelu medycznego, umożliwi państwom członkowskim proporcjonalne wykorzystanie dostępnych zasobów. Państwa członkowskie mogą wybrać właściwe i odpowiednie lokalizacje do przeprowadzenia kontroli przesiewowej na danym terytorium w terminie trzech dni od zatrzymania.
